

פרשת בראשית | הרב אליעזר קשתיאלי

המנוחה בשבת – מהותה ומטרתה

¹ "ויכל אלוקים מכל מלאכתו אשר עשה."

וכי איזו מלאכה עשה? בירושלמי: בדיבור ברא את העולם... בעשרה מאמרות...

אלא הרי שפרש מדיבורים של חול לדיבורים של קודש.

כדברי הנביא ישעיהו: "ממצוא חפצך ודבר דבר"

מה שמבדיל בין שבת לחול זה הדיבור של האדם.

מסל'ש: זה הדבר שהכי קשה לעמי הארץ בשבת.

יש הרבה זמן לדבר וצריכים לדבר בדברי שבת... העולם של השבת הוא השיחה.

מהי השבת? האם היא הפסקת עבודה או על מה מדברים.

השיח עוסק בשאלה האם האדם נמצא בחול או בקודש.

אונקלוס אומר שהאדם הוא 'רוח ממללא'. הדיבור של האדם - זאת מהותו.

בשבת צריך לברר מה מהות האדם. דיבורים של צלם אלוקים, בנשמה היתירה. וינפש.

גם בתפילות של שבת לא מזכירים ענייני חולין. ענייני העולם הזה. לא מבקשים על פרנסה ולא רפואה.

התפילה שהיא זמן דיבור, שיחה לפני ה', ועוסק רק בקודש. בעצם הדבקות שלנו ברבונו של עולם.

בריאת העולם. תורה. חיבור ה' וישראל.

שו'ע: אסור לדבר בענייני חולין בשבת. לא רק ענייני מלאכה. (הרמ"א מקל. אם תענוג להם.)

החפץ חיים אומר שכשאדם לומד תורה בשבת גדולה מעלת הלימוד במאות מאשר ביום חול.

'לא תבערו אש' - בזוהר: לא לדבר דיבורים שיוצרים אש. מחלוקת או לשון הרע או כעס.

וינח ביום השביעי - רש"י: באה שבת באה מנוחה.

מנוחה - אומר הנצי"ב: בתנ"ך מנוחה היא לפעמים 'לעזוב', הנח לי. פסיבי.

ופעמים: לשים עם מודעות. הנחת לחם הפנים. הנחת סל הביכורים. הנחת תפילין. אקטיבי.

הנחה פירושה נתינת משמעות. נושא השבת הוא שאנחנו רוצים להיפגש רק עם המשמעות של הדברים

בעולם, של החיים. זוהי מנוחה.

בשבת מבררים תכלית מעשה שמים וארץ.

מה היה העולם חסר? מנוחה.

שבת בראשית הזדמנות להתחיל מחדש בהתעלות וטיפוס של דיבורינו לדיבור במשמעות.

העולם היום רווי בדיבור של דברים בטלים... נתפלל, נעשה קידוש, נשיר שירי שבת. נדבר דיבורים של

משמעות. נלמד תורה. להידמות לקב"ה ולדבק בו.

לפנינו לילות החורף. ובשבת: לילה שלם לפני האדם ויכול לעסוק בקדושה, בתורה, בשירה. בפרשני התורה

(ולא "פרשנינו לענייני וכו'..." מעולם החול...).

שבת שלום, בשורות טובות.

¹ שיכתוב [ערש"ק ואתחנן התש"פ] - פנימי לא מוגהה